

Deklarera lantbruk

Deklarera senast den 1 november 2016.

Det är dags för dig som äger lantbruk att fastighetsdeklarera. Det finns tre olika deklarationsblanketter. "Fastighetsdeklaration L" är huvudblanketten för själva lantbruket. På "Bilaga LS" deklarerar du bostadshus (småhus) på fastigheten. Om din fastighet äger del i samfällad mark, finns "Bilaga LSM" för att deklarerar din del av den samfällda marken.

Varför ska du fastighetsdeklarera?

Du fastighetsdeklarerar för att Skatteverket ska få information om din fastighet. Informationen använder vi för att räkna ut ett taxeringsvärde, det vill säga ett underlag för att beräkna din fastighetsskatt eller -avgift.

Deklarera enklast via e-tjänsten

Om du har e-legitimation är det enklast att deklarerar via e-tjänsten Fastighetsdeklaration på www.skatteverket.se/lantbruk. Det är snabbt och säkert och om du ska deklarerar många fastigheter, finns alla deklarationerna i e-tjänsten. Deklarera senast den 1 november 2016.

Om du inte använder e-tjänsten ska du fylla i deklarationsblanketten som du får tillsammans med denna broschyr och där Skatteverket har fyllt i vissa uppgifter i förväg. Skriv sedan under och skicka blanketten till Skatteverkets inläsningscentral senast den 1 november. Adressen hittar du på blankettens första sida. I broschyren finns förklaringar till blankettens rubriker och fält.

Äger du inte fastigheten den 1 januari 2017?

Om du vet att du inte kommer att äga fastigheten den 1 januari 2017, behöver du inte fylla i hela fastighetsdeklarationen. Då räcker det att du meddelar Skatteverket om ägarbytet. Det kan du göra på pappersblanketten eller i e-tjänsten (klicka på länken Meddela ägarbyte). Sätt ett kryss i rutan under rubriken Ny ägare? och skicka in deklarationen.

Vad händer när du har deklarerat?

Efter att du har deklarerat hör vi av oss om vi har några frågor om din deklaration. Annars får du ett beslut med posten om det nya taxeringsvärdet i början av juli 2017. Om ni är flera delägare får alla ett eget beslut.

Om du har anslutit dig till Mina meddelanden får du i stället beslutet som en pdf-fil omkring den 15 juni 2017. Om du äger flera lantbruksfastigheter, får du en pdf-fil per beslut.

Hinner du inte deklarerar i tid?

Om du inte hinner deklarerar i tid kan du senast den 31 oktober ansöka om anstånd (förlängd deklarationstid). Läs mer på www.skatteverket.se/lantbruk.

E-deklarera via ombud

Om du vill att en revisor, fastighetsförvaltare eller liknande ska fastighetsdeklarera i ditt ställe kan du utse personen till ombud. Det gör du enklast via e-tjänsten Ombud och behörigheter. Ombudet kan bara deklarerar via e-tjänsten – inte på papper. Läs mer på www.skatteverket.se/lantbruk.

Du använder också e-tjänsten Ombud och behörigheter för att ge dig själv eller någon annan behörighet att fastighetsdeklarera åt en juridisk person, t.ex. ett aktiebolag. För att kunna ge behörighet måste du vara firmatecknare för den juridiska personen.

Om ni är flera delägare

Deklarationen skickar vi ut i ett exemplar, och bara till dig som vi har noterat som blankettmottagare. Du bör därför tänka på att informera övriga delägare.

Beslutet skickar vi däremot ut så att varje delägare får sitt eget exemplar, med den ägda andelen angiven. Taxeringsvärdet som står i beslutet gäller för hela fastigheten.

Se ditt värdeområde

I e-tjänsten Värdeområden och riktvärdekartor kan du se värdeområdena för din fastighet på en karta. Du kan också se priser vid tidigare fastighetsförsäljningar inom kommunen. Du hittar e-tjänsten på www.skatteverket.se/lantbruk. Tjänsten kräver inte e-legitimation.

Vill du veta mer?

Gå in på www.skatteverket.se/lantbruk.

Så här fyller du i deklARATIONEN

På L-blankettens första sida har Skatteverket fyllt i vilken fastighet det gäller. Under Lämna övriga uppgifter kan du skriva ett meddelande till Skatteverket om något som har betydelse för fastighetsdeklarationen men inte framgår av frågorna i blanketten. På sidan två till fyra finns kolumner för uppgifter om mark och ekonomibyggnader:

- Kolumnen Skatteverkets uppgifter innehåller de senaste uppgifterna Skatteverket har om fastigheten, om vi har några.
- Kolumnen Dina nya uppgifter fyller du själv i, om Skatteverkets uppgift inte stämmer längre eller saknas.

Fyll inte i rutor som är överkryssade.

Fastighetsdeklaration L

L-blankettens första sida

- ① Här står adressen till Skatteverkets inläsningscentral, dit du skickar blanketten.
- ② Om ni är flera som äger fastigheten räcker det att en av er deklarerar och skriver under. Därför har bara en av er fått blanketten, och det är den personens person- eller organisationsnummer som visas. I e-tjänsten har alla delägare tillgång till deklARATIONEN. Meddela gärna de andra delägarna om hur du deklarerar er gemensamma fastighet.
- ③ Om du vet att du inte längre kommer att vara ägare eller delägare till fastigheten den 1 januari 2017, är det viktigt att du sätter ett kryss i rutan under Ny ägare?
- ④ Under Information till dig finns viktig information om hur du ska deklarerar just den här fastigheten.
- ⑤ Under Lämna övriga uppgifter kan du skriva sådant du tycker att Skatteverket behöver veta om din fastighet och som inte övriga deklARATIONEN omfattar. Skriv inget utanför rutan eftersom den läses maskinellt. Om utrymmet inte räcker kan du skicka med ett brev.
- ⑥ Ange gärna hur vi kan nå dig via telefon eller e-post.

L-blankettens andra sida

Areal för skogs-, åker- och betesmark

- ⑦ Här anger du arealen på värderingsenheten i hela hektar, utan decimaler.

Skogsmark

Fastighetstaxeringen delar in skogsmark i

- produktiv skogsmark utan avverkningsrestriktioner: skogsmark som enligt vedertagna bedömningsgrunder kan producera i genomsnitt minst en kubikmeter virke per hektar och år

- produktiv skogsmark med avverkningsrestriktioner: produktiv skogsmark som är naturreservat eller biotopskyddsområde och därför har restriktioner mot avverkning
- skogligt impediment: skogsmark som inte är produktiv skogsmark, samt träd- och buskmark.

Produktiv skogsmark med en areal på 29 hektar eller mindre ska du deklarerar enligt en förenklad värderingsmodell. Om arealen är 30 hektar eller mer, används en värderingsmodell som kräver att fler uppgifter deklarerar.

Produktiv skogsmark utan avverkningsrestriktioner, 30 hektar eller mer

- ⑧ **Bonitet:** Här anger du skogsmarkens medelbonitet i skogskubikmeter per hektar och år. Bonitetsklassen räknar Skatteverket ut. Med bonitet avses markens virkesproducerande förmåga och den mäts enligt Skogshögskolans boniteringssystem. Om du har en skogsbruksplan kan du normalt hämta uppgift om boniteten därifrån. Förfyllda uppgifter är hämtade från beslutet vid föregående fastighetstaxering. Boniteten delas in i klasser. Klasserna finns i beskrivningarna av värdeområden län för län som du hittar på www.skatteverket.se/lantbruk.
- ⑨ **Virkesförråd:** Här anger du skogsmarkens virkesförråd, barrträd för sig och lövträd för sig. Räkna in sålda men inte avverkade rotposter. Om du inte känner till ditt verkliga virkesförråd, kan du jämföra ditt virkesförråd med normalförhållandena i värdeområdet. Beskrivningarna av värdeområden län för län hittar du på www.skatteverket.se/lantbruk.

Har du tillgång till en ny skogsbruksplan kan du använda de uppgifter som finns där.

Obs! Den förfyllda uppgiften om virkesförrådet har Skatteverket hämtat från ditt senaste beslut om fastighetstaxering. Uppgiften är uppräknad med en av Skogsstyrelsen beräknad årlig tillväxtvolym för åren därefter. Om virkesförrådet på din fastighet har minskat under den tiden, genom avverkningar eller annat, måste du själv räkna av volymminskningen och ändra den förfyllda uppgiften.

Produktiv skogsmark utan avverkningsrestriktioner, 29 hektar eller mindre

- ⑩ **Virkesförråd:** Här anger du skogsmarkens virkesförråd av barr- och lövträd sammanräknat. Räkna in sålda men inte avverkade rotposter. Om du inte har uppgiften, kan du uppskatta den med ledning av de beskrivningar av värdeområden för skogsmark län för län som du hittar på www.skatteverket.se/lantbruk.

Obs! Den förfyllda uppgiften om virkesförrådet har Skatteverket hämtat från det senaste beslutet om fastighetstaxering. Uppgiften är uppräknad med en av Skogs-

styrelsen beräknad årlig tillväxtvolym för åren därefter. Om virkesförrådet på din fastighet har minskat under den tiden genom avverkningar eller annat, måste du själv räkna av volymminskningen och ändra den förfyllda uppgiften.

Produktiv skogsmark med avverkningsrestriktioner

Om du har fått avverkningsförbud eller avverkningsrestriktioner för att det finns naturreservat eller biotopskyddsområde på din skogsmark, ska denna numera värderas på ett förenklat sätt i ett nytt ägoslag: Produktiv skogsmark med avverkningsrestriktioner.

Detta ingår inte i det nya ägoslaget

Till ägoslaget Produktiv skogsmark med avverkningsrestriktioner räknas inte Natura 2000-områden, naturvårdsområden, nyckelbiotoper, naturvårdsavtal och frivilliga avsättningar. Dessa redovisar du även i fortsättningen under Produktiv skogsmark utan avverkningsrestriktioner.

En förenklad värdering

I det nya ägoslaget behöver du bara lämna uppgift om arealen på de områden som är belagda med avverkningsrestriktioner. Riktvärdet beräknar Skatteverket sedan till vad som motsvarar det dubbla värdet för skogligt impediment. Du behöver alltså inte längre begära en särskild nedjustering av riktvärdet på grund av avverkningsrestriktionen.

Uppgifter om areal och värde

Förfyllda uppgifter finns. När Skatteverket första gången fyller i en ny areal i rutan för Produktiv skogsmark med avverkningsrestriktioner, har vi hämtat uppgifter om naturreservat från Naturvårdsverket och biotopskyddsområde från länsstyrelsen. Arealen har beräknats med hjälp av Lantmäteriets digitala GIS-kartor.

Förfyllda uppgifter finns inte. Om du har naturreservat eller biotopskyddsområde på din produktiva skogsmark, men Skatteverket ändå inte har fyllt i någon uppgift, gör du så här:

- Ta reda på arealen.
- Fyll i arealuppgiften i din deklaration.
- Minska arealen på din produktiva skogsmark utan avverkningsrestriktioner om du flyttar arealen därifrån.

Skogligt impediment

Skogligt impediment är improduktiv skogsmark samt träd- och buskmark. Med improduktiv skogsmark avses skogsmark som inte uppfyller kriterierna för produktiv skogsmark.

Åkermark

Åkermark är sådan mark som du använder, eller lämpligen kan använda, till växtodling eller bete och som dessutom är lämplig att plöja. Till växtodling räknas även köksväxter, frukt och bär som odlas på fält, energiskog samt betesvallar som ingår i en växtföljd. När fruktodling uppgår till minst ett hektar, anger du trädens ålder och odlad areal under Lämna övriga uppgifter.

Mer information om hur du redovisar åkermark hittar du på www.skatteverket.se/lantbruk.

- ⑪ **Beskaffenhet:** Beskaffenheten anger markens produktionsförmåga och brukningsförhållanden. Beskaffenheten ska du jämföra med det genomsnittliga förhållandet i värdeområdet. Vad som gäller för värdeområdet framgår av beskrivningarna av värdeområden län för län som du hittar på www.skatteverket.se/lantbruk.

Åkermarkens produktionsförmåga jämförs med genomsnittet i värdeområdet och delas utifrån det in i olika beskaffenhetsklasser, enligt denna tabell.

Beskaffenhetsklass	Åkermarkens produktionsförmåga
1. Mycket bättre	Mer än 30 % över
2. Bättre	10–30 % över
3. Normal	Avviker mindre än +/- 10 %
4. Sämre	10–30 % under
5. Mycket sämre	Mer än 30 % under

- ⑫ **Dränering:** Värdefaktorn dränering delas in i olika klasser utifrån vilken dränering åkermarken har, enligt denna tabell.

Dräneringsklass	Åkermarkens dränering
1. Systemtäckdikning	Åkermarken är tillfredsställande dränerad genom systemtäckdikning
2. Tillfredsställande	Åkermarken är tillfredsställande dränerad
3. Otillfredsställande	Åkermarken är otillfredsställande dränerad

Om det befintliga huvudavloppet inte har tillfredsställande avrinning väljer du en ett steg sämre klass.

Betesmark

Betesmark är sådan mark som du använder, eller lämpligen kan använda, till bete och som inte är lämplig att plöjas. Till betesmark räknas även mångåriga slätter- och betesvallar som inte antas bli plöjda på nytt och som inte nyttjas. Hit hör också sådan mark som inte bör tas i anspråk för virkesproduktion eftersom marken bör hållas öppen av naturvårds- eller kulturminnesvårdsskäl.

Mer information om hur du redovisar betesmark hittar du på www.skatteverket.se/lantbruk.

- ⑬ **Beskaffenhet:** Med betesmarkens beskaffenhet menas dess produktionsförmåga samt dess bruknings- och torrläggingsförhållanden, som du ska jämföra med det genomsnittliga förhållandet i värdeområdet. Vad som gäller för värdeområdet framgår av beskrivningarna av värdeområden län för län som du hittar på www.skatteverket.se/lantbruk.

Betesmarkens produktionsförmåga, bruknings- och torr-läggningförhållande jämförs med genomsnittet i värdeområdet och delas utifrån det in i olika beskaffenhetsklasser enligt denna tabell.

Beskaffenhetsklass	Betesmarkens produktionsförmåga
1. Bättre och ligger vid brukningscentrum	Mer än 30 % högre avkastning och kvalitet. Marken ligger i anslutning till brukningscentrum.
2. Bättre men ligger inte vid brukningscentrum	Mer än 30 % högre avkastning och kvalitet. Marken ligger inte i anslutning till brukningscentrum.
3. Normala	Avviker med högst +-30 %
4. Sämre	Mer än 30 % lägre avkastning och kvalitet.
5. Sämre och kommer att användas för virkesproduktion	Mer än 30 % lägre avkastning och kvalitet. Kan förväntas användas för virkesproduktion inom en nära framtid.

- ⑭ **Övrig mark och tomtmark:** Mark som inte är indelad som skogs-, åker- eller betesmark är i stället övrig mark eller tomtmark.

Övrig mark är den mark som ekonomibyggnader ligger på. Det kan också vara exempelvis vägar, kraftledningsgator, kalfjäll eller andra impediment i anslutning till jordbruksmark.

Tomtmark är mark som är bebyggd med småhus eller obebyggd tomtmark som är avsedd att bebyggas med småhus.

- ⑦ ⑭ **Arealuppgift för övrig mark och tomtmark**
Arealuppgiften här avser sammanlagd hektar av markslagen (ägoslagen) övrig mark och tomtmark som ligger inom taxeringsenhetens egna areal. Dessa markslag är i de flesta fall mycket svåra att mäta upp och fastställa var för sig. Därför räcker det att du här anger den areal som återstår av taxeringsenhetens totala areal sedan produktiv skogsmark, skogligt impediment, åkermark och betesmark räknats bort.

Räkna inte in samfälld mark i övrig mark.

Ekonomibyggnad

Ekonomibyggnader är byggnader som är inrättade för jord- eller skogsbruk, och som inte är bostadsbyggnader. Hit räknas olika typer av driftsbyggnader som t.ex. djurstall, loge, maskinhall, lagerhus, magasin eller växthus.

Även om växthus och djurstallar inte skulle ha anknytning till ett jord- eller skogsbruk räknas de som ekonomibyggnader.

Du behöver inte deklarerat mindre ekonomibyggnader som ligger långt från brukningscentrum, t.ex. ängslador och liknande. Detsamma gäller mindre växthus som används för hobbybruk.

Vad ”brukningscentrum” är, se ⑳.

Mer information om hur du redovisar ekonomibyggnader hittar du på www.skatteverket.se/lantbruk.

- ⑮ **Byggnadskategori:** Ekonomibyggnader ska klassificeras i en byggnadskategori som anger vad de är inrättade för. Vilka olika byggnadskategorier som finns hittar du i tabellerna på sidorna 6–8.

Byggnadskategori 60, övriga ekonomibyggnader. Här gäller den särskilda regeln att byggnadsvärdet bestäms utifrån anläggningskostnader och ålder. Redovisa därför hur byggnaden används, nedlagda anläggningskostnader samt året när byggnaden färdigställdes under Kompletterande upplysning i e-deklarationen (eller Lämna övriga uppgifter i pappersdeklarationen).

- ⑯ **Är byggnaden under nyuppförande eller färdigställd?**
Här bedömer du om ekonomibyggnaden den 1 januari 2017 är uppförd och färdigställd eller fortfarande under nyuppförande. Ifall om- eller tillbyggnad pågår på en tidigare uppförd och färdigställd ekonomibyggnad ska den även i fortsättningen taxeras som färdigställd.

- ⑰ **Byggnad under nyuppförande.** Är byggnaden fortfarande under nyuppförande den 1 januari 2017, ska du bara redovisa de totala nybyggnadskostnaderna (exklusive moms men inklusive värdet av eget nedlagt arbete). Beräkna kostnaderna fram till detta datum. Du ska inte deklarerat några fler uppgifter om byggnaden så länge den är under uppförande. Byggnadsvärdet beräknas normalt till hälften av de nedlagda nybyggnadskostnaderna fram till den 1 januari 2017.

- ⑱ **Färdigställd byggnad.** En byggnad ska taxeras som färdigställd när den till övervägande del har tagits – eller har kunnat tas – i bruk. Då ska du deklarerat byggnadens nybyggnadsår, storlek och beskaffenhetsklass.

- ⑲ **Beskaffenhetsklass.** För varje ekonomibyggnad ska du ange om utformningen är god, godtagbar eller mindre god. Hur dessa beskaffenhetsklasser är beskrivna kan du se i tabellerna på sidorna 6–8. För byggnadskategorierna 27 och 60 ska du dock inte ange beskaffenhetsklass.

Byggnadskategori och beskaﬀenhetsklass för ekonomibyggnad

Byggnadskategori 11

Ekonomibyggnader med uppförandeår 1979 och tidigare

Beskaﬀenhetsklass	Beskrivning
1	Byggnad med påtagligt bättre utformning och skick än vad som är normalt för äldre byggnader.
2	Byggnad med godtagbar utformning och godtagbart skick för äldre byggnader.
3	Byggnad med påtagligt sämre utformning och skick än som är normalt för äldre byggnader.

Byggnadskategori 21

Djurstall för mjölkkor, värdeår 1980 och senare

Beskaﬀenhetsklass	Beskrivning
1	Byggnad i gott skick med god utformning för modern mjölkproduktion.
2	Byggnad i godtagbart skick med godtagbar utformning för modern mjölkproduktion.
3	Byggnad i mindre gott skick med enklare utformning för mjölkproduktion.

Byggnadskategori 22

Djurstall för slakt- och ungnöt, värdeår 1980 och senare

Beskaﬀenhetsklass	Beskrivning
1	Byggnad i gott skick med god utformning för modern köttjursproduktion.
2	Byggnad i godtagbart skick med godtagbar utformning för modern köttjursproduktion.
3	Byggnad i mindre gott skick med enklare utformning för köttjursproduktion.

Byggnadskategori 23

Djurstall för grisar, värdeår 1980 och senare

Beskaﬀenhetsklass	Beskrivning
1	Byggnad i gott skick med god utformning för modern grisproduktion.
2	Byggnad i godtagbart skick och med godtagbar utformning för modern grisproduktion.
3	Byggnad i mindre gott skick med enklare utformning för grisproduktion.

Byggnadskategori 24

Djurstall för värphöns, värdeår 1980 och senare

Beskaﬀenhetsklass	Beskrivning
1	Byggnad i gott skick med god utformning för modern äggproduktion.
2	Byggnad i godtagbart skick med godtagbar utformning för modern äggproduktion.
3	Byggnad i mindre gott skick med enklare utformning för äggproduktion.

Byggnadskategori 25

Djurstall för får, getter och strutsar, värdeår 1980 och senare

Beskaﬀenhetsklass	Beskrivning
1	Byggnad i gott skick med god utformning för modern mjölkproduktion med mejeri.
2	Byggnad i godtagbart skick med godtagbar utformning för modern mjölkproduktion med mejeri.
3	Byggnad i mindre gott skick med enklare utformning för kött- och ullproduktion.

Byggnadskategori 26

Djurstall för hästar, värdeår 1980 och senare

Beskaffenhetsklass	Beskrivning
1	Byggnad i gott skick med god utformning för modern hästuppfödning eller hästhållning.
2	Byggnad i godtagbart skick med godtagbar utformning för modern hästuppfödning eller hästhållning.
3	Byggnad i mindre gott skick med enklare utformning för hästuppfödning eller hästhållning.

Byggnadskategori 27

Djurstall för mink, rävar och liknande, värdeår 1980 och senare

Beskaffenhetsklass	Beskrivning
Klassindelas inte.	–

Byggnadskategori 28

Djurstall för slaktkycklingar och kalkoner, värdeår 1980 och senare

Beskaffenhetsklass	Beskrivning
1	Byggnad i gott skick med god utformning för modern köttproduktion.
2	Byggnad i godtagbart skick med godtagbar utformning för modern köttproduktion.
3	Byggnad i mindre gott skick med enklare utformning för köttproduktion .

Byggnadskategori 31

Loge, lada och liknande, värdeår 1980 och senare

Beskaffenhetsklass	Beskrivning
1	Byggnad i gott skick med god utformning för modernt lantbruk.
2	Byggnad i godtagbart skick med godtagbar utformning för modernt lantbruk.
3	Byggnad i mindre gott skick med enklare utformning för lantbruk.

Byggnadskategori 32

Maskinhall, gårdsverkstad och liknande, värdeår 1980 och senare

Beskaffenhetsklass	Beskrivning
1	Byggnad i gott skick med god utformning för modernt lantbruk med värmeisolerad gårdsverkstad.
2	Byggnad i godtagbart skick med godtagbar utformning för modernt lantbruk.
3	Byggnad i mindre gott skick med enklare utformning för lantbruk.

Byggnadskategori 33

Gårdslager för potatis, trädgårdsprodukter, foder eller andra förnödenheter och liknande, värdeår 1980 och senare

Beskaffenhetsklass	Beskrivning
1	Byggnad i gott skick med god utformning för modernt lantbruk.
2	Byggnad i godtagbart skick med godtagbar utformning för modernt lantbruk.
3	Byggnad i mindre gott skick med enklare utformning för lantbruk.

Byggnadskategori 34

Ridhus, värdeår 1929 och senare

Beskaffenhetsklass	Beskrivning
1	Byggnad i gott skick med god utformning för ridsport.
2	Byggnad i godtagbart skick med godtagbar utformning för ridsport .
3	Byggnad i mindre gott skick med enklare utformning för ridsport.

Byggnadskategori 42

Spannmålslager, värdeår 1929 och senare

Beskaffenhetsklass	Beskrivning
1	Spannmålslager, fristående eller i för ändamålet uppförd byggnad, med såväl tork som lagring för modern spannmålsshantering och i gott skick.
2	Spannmålslager, fristående eller inrymt i äldre byggnad, med såväl tork som lagringsfickor med godtagbar utformning för modern spannmålsshantering och i godtagbart skick.
3	Enklare spannmålslager inrymt i loge, lada eller liknande. Spannmålslager i mindre gott skick.

Byggnadskategori 44

Ensilagesilo, värdeår 1929 och senare

Beskaffenhetsklass	Beskrivning
1	Ensilagesilo i gott skick och god utformning för modernt lantbruk.
2	Ensilagesilo i godtagbart skick och godtagbar utformning för modernt lantbruk.
3	Ensilagesilo i mindre gott skick. Övriga enklare anläggningar.

Byggnadskategori 51

Växthus, typ friliggande, värdeår 1929 och senare

Beskaffenhetsklass	Beskrivning
1	Friliggande växthus i gott skick med god utformning för modern växtodling.
2	Friliggande växthus i godtagbart skick med godtagbar utformning för modern växtodling.
3	Friliggande växthus i mindre gott skick med enklare utformning för växtodling.

Byggnadskategori 52

Växthus, typ blockhus, värdeår 1929 och senare

Beskaffenhetsklass	Beskrivning
1	Blockhus i gott skick med god utformning för modern växtodling.
2	Blockhus i godtagbart skick med godtagbar utformning för modern växtodling.
3	Blockhus i mindre gott skick med enklare utformning för växtodling.

Byggnadskategori 53

Enklare växthus, värdeår 1929 och senare

Beskaffenhetsklass	Beskrivning
1	Enklare växthus i gott skick med god utformning för modern växtodling.
2	Enklare växthus i godtagbart skick med godtagbar utformning för modern växtodling.
3	Enklare växthus i mindre gott skick med enklare utformning för växtodling.

Byggnadskategori 60

Övriga ekonomibyggnader

Beskaffenhetsklass	Beskrivning
Klassindelas inte	Du bör ange kostnaden för att uppföra byggnaden, läs mer på sidan 5.

② Om- eller tillbyggnad år 2014–2016: Om du under åren 2014–2016 har byggt om eller till en ekonomibyggnad som tidigare är nyuppförd och färdigställd, ska du redovisa de nedlagda om- eller tillbyggnadskostnaderna här (exklusive moms, men inklusive värdet av ditt eget nedlagda arbete).

Ange också vilket av åren 2014–2016 den utförda om- eller tillbyggnaden var klar att tas i bruk för sitt ändamål. Har flera om- eller tillbyggnader skett under perioden, kan du ange det första årets arbeten här i fälten och de efterföljande under Lämnade övriga uppgifter.

Värdeområden (där fastigheten ligger)

Här står värdeområdesnumret. Läs mer om värdeområden i beskrivningarna av värdeområden län för län som du hittar på www.skatteverket.se/lantbruk.

Om åkermark, betesmark eller skogmark sträcker sig över två olika värdeområden, fyller Skatteverket inte i några uppgifter om värdeområdet i formuläret.

I e-tjänsten Värdeområden och riktvärdekartor som du hittar på www.skatteverket.se/lantbruk kan du söka fram det värdeområde där din fastighet ligger.

Bilaga LS – småhus och tomtmark på lantbruk

Skriv inte utanför rutan – Lämna övriga uppgifter

I rutan Lämna övriga uppgifter på sidan 4 i Bilaga LS kan du skriva sådant som har betydelse för taxeringen av din fastighet, och som inte framgår av de fasta frågorna i formuläret. Skriv bara inne i rutan Lämna övriga uppgifter. Skriver du utanför rutan i pappersblanketten kan vi inte läsa det vid den maskinella avläsningen hos Skatteverkets inläsningscentral.

Om rutan inte räcker till skickar du med ett separat brev i stället. Du kan annars använda e-deklarationen där rutan har utrymme för mer text.

Tomtmark

- ⑲ **Tomtens areal:** När det gäller tomtmark till bostadsbyggnad ska du ange arealen i kvadratmeter (m²), inte i hektar. Det beror på att taxeringsvärdet på tomtmark räknas ut efter kvadratmeter.

Eftersom tomtareal på lantbruksenhet inte kan bestämmas med ledning av arealuppgifter i Fastighetsregistret, bör tomtarealen här avse den mark som av hävd anses som tomtmark till bostadsbyggnaden. Om tomtmarkens areal av hävd inte heller är känd, bör den antas vara lika med arealen för Skatteverkets normaltomt inom värdeområdet (se normaltomt i e-tjänsten Värdeområden och riktvärdekartor).

- ⑳ **Bebyggelse:** Här anger du om bebyggelsen på tomten tillhör, eller kommer att tillhöra, kategorin friliggande småhus, kedjehus, parhus m.fl. eller radhus. På www.skatteverket.se/lantbruk kan du läsa mer om dessa byggnadskategorier.

- ㉑ **Fastighetsrättsliga förhållanden:** Riktvärdet för tomtmark på lantbruksenhet påverkas av var brukningscentrum ligger.

Brukningssentrum är i fastighetstaxeringen ett småhus med en godtagbar bostadsstandard, vanligtvis inrättat för permanentboende. Det ska inte ligga långt ifrån ekonomibyggnaderna och lantbruksdriftens centrum i övrigt. I småhuset ska nuvarande eller tidigare ägare eller annan som har anknytning till skötseln av lantbruksenheten bo. Om det bara finns ett småhus på lantbruksenheten anses det vara brukningssentrum. Finns det flera småhus på lantbruksenheten, räknas normalt det mest värdefulla småhuset som brukningssentrum.

Ett småhus på ofri grund klassas aldrig som brukningssentrum vid fastighetstaxeringen.

Grupphusområde: Det finns en fråga i deklarationen om tomtmarken ingår i ett grupphusområde eller inte. Se till att ett svarsalternativ alltid är förkryssat på den frågan.

Ett grupphusområde måste vara bebyggt med, eller avses att bebyggas med, minst sex likartade småhus i en tätbebyggd grupp. Området ska vara detaljplanelagt och småhusen är, eller avses att bli, uppförda under en treårsperiod av en exploatör.

Till grupphusområde ska inte räknas gäststugor av olika slag, eller fritidshus på arrenderad mark.

Om du inte har ett grupphusområde på din fastighet, ska du kryssa för ”nej” på frågan om grupphusområde.

På www.skatteverket.se/lantbruk hittar du ytterligare beskrivningar av brukningssentrum och grupphusområde.

- ㉒ **Avstånd till hav, sjö eller vattendrag:** Närhet till vatten har stor påverkan på en fastighets marknadsvärde. Det kallas formellt ”närhet till strand”, och med ”strand” menar vi här strandlinjen, gränsen mellan land och vatten. Det måste inte vara fråga om en badbar strand. Avståndet ska vara det kortaste som kan mätas upp mellan strandlinjen och huvudbyggnadens fasad mot vattnet.

Mätningen ska göras ”horisontellt”, och det innebär i praktiken att en mätning måste göras på en kartbild för att bli korrekt. Att stega upp avståndet på marken kan ge ett korrekt avstånd bara om hela den uppmätta sträckan ligger helt jäms med vattenytan.

På en obebyggd tomt mäts avståndet från en lämplig byggnadsplats. Det finns en undantagsregel för strandnära tomt i klass 2 eller 3: Om den kortaste möjliga vägen att gå till fots från byggnaden till strandlinjen är mer än 300 meter, ska tomten räknas till klass 4 (inte strandnära).

- ㉓ **Antal lika tomter:** Om du har två eller flera tomter som har så gott som likadana egenskaper, kan du redovisa dem gemensamt. Redovisa egenskaperna för en tomt, och ange hur många sådana lika tomter du har.

Bostadsbyggnad

- ㉔ **Är byggnaden under nyuppförande eller färdigställd?** Här bedömer du om bostadsbyggnaden den 1 januari 2017 är uppförd och färdigställd eller fortfarande är under nyuppförande. Ifall om- eller tillbyggnad pågår på en tidigare uppförd och färdigställd bostadsbyggnad ska den fortsätta att taxeras som färdigställd.

- 27) **Färdigställd byggnad:** En bostadsbyggnad ska taxeras som färdigställd när den till övervägande del har tagits – eller har kunnat tas – i bruk som bostad. Du ska då deklarerat byggnadens byggnadskategori, nybyggnadsår, storlek och standard.

Om- eller tillbyggnad år 2014–2016

Om du under åren 2014–2016 har byggt om eller till en bostadsbyggnad som tidigare är nyuppförd och färdigställd, ska du redovisa det bara om boytan därigenom har ökat med minst 10 m².

Ange också vilket av åren 2014–2016 om- eller tillbyggnaden var klar att tas i bruk. Har flera om- eller tillbyggnader skett under perioden, kan du ange det första årets ökning av boytan här i fälten och de efterföljande under Lämna övriga uppgifter .

- 28) **Antal lika småhus:** Om du har två eller flera småhus (bostadsbyggnader) som har så gott som likadana egenskaper, kan du redovisa dem gemensamt. Redovisa egenskaperna för ett småhus, och ange hur många sådana lika småhus du har.

Standard

- 29) **Källarplan (Fråga 2, 10 och 13):** Med källarplan menas att golvytan helt eller till övervägande del ligger under den omgivande marknivån. Om källarplanet kan nå inifrån bostadsdelen och det har en takhöjd på minst 190 cm, räknas det som biyta som ska mätas och deklaras.

Sluttningsvåning (eller souterrängvåning) kallas ett plan där golvytan utefter minst en fönstervägg ligger över eller i nivå med omgivande mark, men i övrigt ligger under marknivån. En sluttningsvåning är därför inte detsamma som ett källarplan. Sluttningsvåning räknas primärt som biyta.

På www.skatteverket.se/lantbruk finns en broschyr med mätregler för småhus med bilder som visar vad som är källarplan och sluttningsvåning.

- 30) **Uppvärmning (Fråga 6):** Med uppvärmningssystem menas
- väggfasta radiatorer för direktverkande eller vattenburen elvärme
  - kombipanna
  - annan typ av värmepanna (t.ex. för olja eller pellets)
  - värmepumpsystem (en värmepump av något slag som är ihopkopplad med husets övriga uppvärmningssystem)
  - luftvärmepumpsystem (som fördelar varmluften genom luftkanaler mellan rummen)
  - anslutning till fjärrvärmenät.

En enstaka luftvärmepump (luft/luft) är inte ett system, utan oftast bara ett komplement till det ordinarie uppvärmningssystemet. En sådan luftvärmepump ger inga standardpoäng.

- 31) **Kök – fast inredning och utrustning (Fråga 7):** Du behöver bara ange om ditt kök har normal, hög eller enkel standard:
- Normal standard är svarsalternativet för de allra flesta kök. Ett normalt kök är inte både påkostat och modernt på samma gång. Det är inte heller ett mycket litet och enkelt kök.
  - Hög standard är svarsalternativet för ett kök som är både påkostat och modernt, i såväl permanenthus som fritidshus.
  - Enkel standard är svarsalternativet för ett kök som är mycket litet och sparsamt utrustat. Det kan vara t.ex. en kokvrå, ett pentry eller ett mindre, äldre kök. Det kan också vara ett kök i ett enkelt fritidshus.

Underhåll och ombyggnad (standard, fråga 14–17)

Dessa fyra frågor om underhålls- och ombyggnadsstandard för fasad, tak, elsystem och va-ledningar gäller bara för bostadsbyggnader med nybyggnadsår 2002 eller tidigare.

För ett hus med nybyggnadsår 2003 eller senare blir det alltid noll standardpoäng här, även om underhålls- och ombyggnadsarbeten har utförts på huset år 2003 eller senare.

Underhåll och ombyggnad (standard, fråga 18–19)

Dessa två frågor om underhålls- och ombyggnadsstandard för kök och bad-/duschrum gäller bara för bostadsbyggnader med nybyggnadsår 2008 eller tidigare.

För ett hus med nybyggnadsår 2009 eller senare blir det alltid noll standardpoäng här, även om underhålls- och ombyggnadsarbeten har utförts på huset år 2009 eller senare.

- 32) **Sanitet – underhålls- och ombyggnadsstandard (Fråga 19):** För att sanitetsutrustningen, golvbeläggningen och väggbeklädnaden i det största bad- eller duschutrymmet ska anses vara ”i allt väsentligt utbytt” ska
- minst tre av följande sanitetsvaror vara utbytta: badkar, duschkabin, handfat, toalettstol eller bidé
  - minst 90 % av golvbeläggningens yta vara utbytt
  - minst 90 % av väggbeklädnadens yta vara utbytt.

Bilaga LSM – Samfällad mark

- 33) **Samfällad mark i lantbruksenhet:** Om din lantbruksfastighet äger del i en marksamfällighet (här kallad samfällad mark) och marksamfälligheten inte förvaltas av en särskild juridisk person, ska den andelen taxeras så att den ingår i samma taxeringsenhet som den delägande fastigheten, d.v.s. ingå i din lantbruksfastighet.

Ägd andel i marksamfällighet

I Bilaga LSM, samfällad mark i lantbruksenhet, redovisar du den andel av marksamfälligheten som din fastighet äger. Indelningen görs i ägoslag – på samma sätt som för din lantbruksenhet – i produktiv skogsmark, skogligt

impediment, åkermark eller betesmark. Varje andel ska utgöra en egen värderingsenhet och värderas för sig, men värdet ska ingå i det totala taxeringsvärdet för den delägande fastigheten.

Värdering av andel i marksamfällighet

Riktvärdet för en andel i samfälld mark ska grundas på de riktvärdeangivelser som gäller för det värdeområde där den samfällda marken ligger.

Du måste själv uppge i fastighetsdeklarationen om den samfällda marken ligger i ett annat värdeområde än den delägande fastigheten. Skriv det då under Lämna övriga uppgifter. Om Skatteverket inte får den uppgiften från dig, kommer vi att värdera andelen enligt vad som gäller för det värdeområde där den delägande fastigheten ligger.

Areal för samfälld mark

Här anger du arealen för din fastighets ägda andel av samfällighetens areal för det aktuella ägoslaget. Om t.ex. marksamfälligheten har produktiv skogsmark på 30 hektar eller mer, kan du utgå från samfällighetens hela areal för produktiv skogsmark på 30 hektar eller mer och multiplicera med din fastighets ägda andel i samfälligheten.

Arealuppgiften anger du i hela hektar, utan decimaler.

Skaffa e-legitimation?

En e-legitimation är en elektronisk identitetshandling, och en vanlig e-legitimation är BankID. En e-legitimation fungerar ungefär som ett körkort eller ett vanligt id-kort. Skillnaden är att du använder den när du ska göra ärenden elektroniskt, t.ex. betala räkningar eller använda tjänster hos myndigheter och kommuner.

På **www.skatteverket.se** kan du bland annat göra följande om du skaffar en e-legitimation:

- anmäla flyttning
- anmäla bankkonto för skatteåterbäring
- ansöka om skattejämkning (ändrad beräkning av preliminär skatt)
- lämna din fastighetsdeklaration
- lämna ändringar i mottaget förslag till fastighetstaxering
- lämna din inkomstdeklaration inklusive de flesta bilagor
- lägga till eller ändra uppgifter i inkomstdeklarationen
- låta ett deklarationsombud lämna de flesta av dina deklarationer
- lämna kontrolluppgifter
- lämna moms- eller arbetsgivardeklarationer
- lämna din preliminära inkomstdeklaration
- se saldot på ditt skattekonto
- se hur mycket rot- eller rutavdrag du utnyttjat (s.k. köparintyg)
- skriva ut personbevis.

Självbetjäning dygnet runt:

Webbplats: skatteverket.se
Servicetelefon: 020-567 000

Personlig service:

Ring Skatteupplysningen,
inom Sverige: 0771-567 567,
från utlandet: +46 8 564 851 60

